

2.1.4. - MOBILITAT

2.1.4.1. Breu resum de la situació actual

Demanda de mobilitat i parc mòbil

Els desplaçaments diaris totals de població que es produeixen a Subirats (tant interns com externs) han augmentat un 10% entre 1991 (1.127 desplaçaments diaris) i 1996 (1.240 desplaçaments), un augment proporcional al de la població de Subirats durant aquest període. El grau d'autocontenció de Subirats ha disminuït significativament entre 1991 i 2001: l'any 1991 el 54% dels desplaçaments obligats es feien dins del municipi, i l'any 2001 van passar a ser el 36%.

La motivació dels desplaçaments supramunicipals obligats és majoritàriament laboral. Els municipis de St. Sadurní d'Anoia, Vilafranca del Penedès i Barcelona són, per aquest ordre, les principals destinacions, i representen el 70 % dels desplaçaments supramunicipals que s'originen a Subirats. En comparació amb els moviments que s'originen a Subirats, es fan menys desplaçaments des de l'exterior cap a Subirats que no pas de Subirats cap a l'exterior. Això significa que el municipi perd uns 235 habitants durant la jornada laboral, que representa aproximadament un 10% de la població.

Per les seves característiques territorials i per l'irregular accés als transports públics, el vehicle privat és el mitjà de transport més emprat a Subirats. L'índex de motorització de Subirats és de 826 vehicles/1.000 habitants. La tendència dels darrers 10 anys és a l'increment del grau de motorització de la població.

Comunicacions supramunicipals

Subirats és travessat d'est a oest per dos grans eixos de comunicació supramunicipal: el format per la carretera N-340 (que travessa el municipi des del coll de la Creu d'Ordal, fins a Cantallops) i el que configuren l'autopista AP-7 i la via de rodalies de RENFE. Aquests dos eixos corren paral·lels mantenint una distància d'uns 2.250 m. Les carreteres més transitades són l'AP-7, la N-340 i la C-243.

El baixador de Lavern-Subirats entrà en funcionament l'any 1958, i és l'estació de tren més propera als nuclis urbans de Lavern, Sant Pau d'Ordal i Can Bas. Des de 2001 aquest baixador es va reinaugurar com a Estació vitivinícola, i allotja l'Oficina de Turisme i el Patronat de Turisme de Subirats. Fins fa poc, hi havia un servei regular d'autobusos que connectava les principals poblacions amb l'estació de Lavern-Subirats. Aquest servei va funcionar de 2000 a 2003, però el seu baix ús i l'elevat cost que significava van fer que s'optés per reduir-lo a uns serveis mínims d'Ordal a l'estació passant per St Pau i Lavern.

L'estació de Sant Sadurní d'Anoia, amb un servei més complet, també és utilitzada per una bona part de la població de Subirats.

Comunicacions municipals

La complexitat de Subirats, amb 14 nuclis urbans distribuïts per tot el terme municipal, fa que la xarxa de carreteres locals i camins rurals sigui rellevant. La mitjana de les distàncies entre els diversos nuclis urbans és d'uns 8,3 km, rarament són inferiors als 3 km, i arriben a superar els 15 km. El nucli urbà més aïllat és la urbanització Casablanca i el nucli que ostenta la posició més propera a tots els nuclis urbans és Sant Pau d'Ordal, seguit de Lavern.

Risc associat a la mobilitat

El risc d'accidents és important al municipi, i és proporcional a la categoria de la via de transport. Així, la majoria d'accidents tenen lloc a l'AP-7. També hi ha força accidents a la carretera N-340, amb l'agreujant que alguns dels accidents impliquen vianants.

2.1.4.2. Elements significatius de la diagnosi

Demanda de mobilitat i parc mòbil

- ✓ No s'han detectat problemes pel que fa a l'ocupació de l'espai públic per part dels vehicles privats (aparcaments, embussos de trànsit, etc.). Malgrat això, a Sant Pau d'Ordal la important afluència de vehicles vinculada als restaurants provoca molèsties, sobretot durant els caps de setmana.
- ✗ El grau d'autocontenció del municipi, és a dir, el percentatge de població ocupada resident que treballa o estudia al mateix municipi, és força baix (41% l'any 2001). A més, segueix una tendència a la baixa. Per tant, els dies laborables hi ha una gran circulació de vehicles.
- ✗ La població de Subirats ha de sortir del municipi per accedir a grans superfícies comercials i d'oci o a l'oferta cultural, fet que fa que tant la mobilitat obligada com la de lleure siguin elevades.
- ✗ L'índex de motorització de Subirats, 826 vehicles/1.000 habitants (2,35 vehicles per habitatge de primera residència) és un dels més elevats de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Comunicacions supramunicipals

- ✓ Hi ha bones comunicacions amb Sant Sadurní, Vilafranca i Barcelona, tant per carretera (autopista) com en tren. No obstant això, el servei que presta l'estació de tren de Subirats no és òptim, ni per la ubicació ni per les freqüències d'aturada
- ✓ Una de les raons per les quals l'autobús intramunicipal va perdre molts dels usuaris va ser que a partir d'un cert moment els horaris dels trens i de l'autobús van deixar d'estar sincronitzats. Això permet pensar que en cas d'anar sincronitzats l'ús dels serveis públics augmentaria considerablement.
- ✗ L'eix de vies de comunicacions format per l'AP-7 i el ferrocarril implica un sever impacte sobre el territori: contribueix a la fragmentació del territori, a la contaminació atmosfèrica (pel que fa a l'AP-7, que és responsable d'un 70% de les emissions totals de contaminants atmosfèrics produïdes a Subirats) i al soroll ambiental que pateix el territori al voltant de les infraestructures.
- ✗ El servei de ferrocarril a l'estació de Lavern-Subirats (estació vitivinícola) és insuficient, i existeix el perill que se suprimeixi aquest servei.

Comunicacions municipals

- ✓ La xarxa local de carreteres es complementa bé amb la supramunicipal, connectant entre si els principals eixos de comunicació supramunicipal.
- ✗ Els camins veïnals en general no estan enquitranats, i estan en unes condicions de manteniments regulars, i la senyalització hi és escassa o nul·la, i en alguns casos acusen una clara manca de manteniment. Alguns d'ells, fins i tot, han perdut completament la seva funcionalitat.
- ✗ Les llargues distàncies que separen els nuclis urbans condicionen força la mobilitat municipal, de manera que obliguen a l'ús de vehicles motoritzats per desplaçar-se dins el municipi. Això s'agreuja pel fet que el servei de transport públic és quasi nul.
- ✗ La plurinuclearitat de Subirats i els forts pendents (especialment al sector oriental del municipi) dificulten l'ús de la bicicleta al municipi.

Risc associat a la mobilitat

- ✓ Durant els darrers cinc anys l'accidentalitat s'ha reduït més de la meitat, malgrat que es denota un lleuger increment dels accidents de l'any 2002 al 2003. La reducció de l'accidentalitat pot ser deguda a les millores efectuades al nucli d'Ordal.

- ✓ Existeixen mesures de moderació de la velocitat de circulació als principals nuclis urbans, semàfors en algunes travesies i un pas elevat per als vianants que volen creuar la carretera al nucli d'Ordal.
- ✗ Existeixen una sèrie de punts negres distribuïts pel municipi on es repeteixen accidents de trànsit, els més rellevants dels quals es troben a Ordal, Lavern, els Casots, Can Cartró i la urbanització Casablanca. Els accessos als polígons industrials, amb un elevat trànsit de vehicles pesats, també poden generar un cert risc.